

Kolossenzen 3:13 | Genadig met elkaar omgaan

Mensen vallen altijd tegen. Ook in de kerk. Het makkelijkste is om je niet te veel met hen in te laten. Paulus wijst een andere weg: van verdragen en vergeven. God gaat genadig met ons om, en daarom kunnen wij ook genadig zijn.

Voor preeklezers: ik hoor graag als mijn preek ergens gelezen wordt. Neem dan even contact met mij op: hmveurink@gmail.com. Dan stuur ik ook de bijbehorende powerpoint toe.

Liturgie

Zingen: Opwekking 354 : 1 en 3

Stil gebed

Votum en groet

Zingen: Psalm 133 : 1 en 3

Gebed

Kinderen naar club

Lezen: Kolossenzen 3 : 5 – 17

Zingen: GKB Gezang 37 : 6 en 8

Preek over Kolossenzen 3 : 13

Zingen: LvK Gezang 481 : 1, 2 en 3

Kinderen terug

Leefregels

Zingen: Psalm 67 : 1 en 2

Gebed

Collecte

Zingen: GKB Gezang 167 : 1, 2 en 3

Zegen

Genadig met elkaar omgaan

Inleiding

dia 1 – zwart

‘Verdraag elkaar en vergeef elkaar.’

Het lijkt nogal een open deur:

natuurlijk moet je verdraagzaam en vergevingsgezind zijn!

Maar als het er echt op aankomt, is het niet zo simpel.

dia 2 – Railway Man

Ik wil jullie graag het verhaal vertellen van Eric Lomax.

In 2012 overleed deze Britse oorlogsveteraan.

Hij heeft zijn verhaal opgeschreven,

en in 2013 is het verfilmd als The Railway Man.

De voorbereidingen van de film heeft hij nog meegemaakt,

het resultaat niet meer.

dia 3 – Birmalijn

Lomax’ verhaal begint in de Tweede Wereldoorlog.

Zoals de naam al zegt: het was niet alleen een Europese oorlog.

Ook in Afrika en Azië is heftig gevochten.

Als jong soldaat wordt Lomax uitgezonden naar Singapore om te vechten tegen de Japanners.

Maar met zijn eenheid wordt hij gevangen genomen

en komt in een krijgsgevangenenkamp in Thailand terecht.

Daar moet hij werken aan de Birma-spoorlijn,

die ook wel bekend staat als de dodenspoorlijn.

15.000 Krijgsgevangenen hebben het niet overleefd.

Vooraf Britten, Australiërs en Nederlanders.

Het werk aan de spoorlijn is zwaar

en de Japanners gaan hard met hun krijgsgevangenen om.

Ze kennen geen genade.

Als Lomax en zijn vrienden worden betrapt met een zelfgemaakte radio

zitten ze dan ook heel diep in de problemen.

Er volgen vele martelingen.

Op een of andere manier overleeft Lomax de oorlog,

maar hij leeft met een enorm trauma.

Hij stopt het weg, hij praat er nooit over.

dia 4 – Nagase

Tot hij zijn vrouw ontmoet.

Hij besluit terug te gaan naar Thailand,

op zoek naar zijn grootste plaaggeest: Takashi Nagase.

Nagase blijkt nog dagelijks met de oorlog te leven.

Het krijgsgevangenkamp is na de oorlog een museum geworden, waarin verteld wordt over hoe gruwelijk de gevangenen werden behandeld.

Eén van de gidsen is Nagase.

Lomax is gekomen om wraak te nemen,

en overvalt Nagase na sluitingstijd in het museum.

Maar Nagase doet iets aandoen, dat kan hij niet,

en hij vlucht terug naar Engeland.

dia 5 – vrienden

Nagase laat het er niet bij zitten en schrijft een brief.

Als Lomax de brief ontvangt, wil hij terug.

En dan gebeurt het wonder, dat alleen in films kan gebeuren, maar deze film is waargebeurd:

Lomax en Nagase omhelzen elkaar.

Lomax vergeeft.

De laatste 30 jaar van hun leven zijn ze vrienden.

dia 6 – genadig met elkaar omgaan

Dit zijn van die verhalen die ik niet kan begrijpen.

Dat Lomax kan vergeven, dat is al heel bijzonder,

maar dat ze dan daarna ook nog vrienden worden,

daar kan ik gewoon niet bij.

Het laat zien hoe bijzonder het is als we genadig met elkaar omgaan.

1. Mensen vallen tegen

dia 7 – mensen vallen tegen

Nee, in de kerk staan we meestal niet als Lomax en Nagase tegenover elkaar,

als gevangene en als martelaar.

Gelukkig maar!

Maar: ook bij ons kunnen heftige dingen gebeuren.

We doen elkaar pijn, we kwetsen elkaar en doen elkaar onrecht.
Wie is er nou nooit teleurgesteld in een ander?
Mensen vallen tegen, ook kerkmensen.

dia 8 – samen is moeilijk:

Samen is altijd moeilijk: je moet rekening houden met anderen.
Anderen, die het net even anders aanpakken dan jij.

Anderen, met wie het gewoon niet zo klikt.

Anderen, die hun afspraken niet nakomen.

Het zit echt in zulke kleine dingen

dat we als mensen teleurgesteld kunnen raken in anderen.

Samenwerken vond ik dan ook een van de moeilijkste dingen van
mijn schoolcarrière.

Samen een werkstuk maken, ik had er een verschrikkelijke hekel
aan.

Dat oeverloos overleggen met elkaar, zonder tot een punt te
komen...

En maar wachten op elkaar, zodat je weer verder kunt.

Als het even kon, deed ik dat soort opdrachten liever alleen.

Samen is moeilijk, ook in de kerk.

In de kerk zijn altijd strubbelingen.

Dat Paulus zegt 'verdraag en vergeef elkaar',

geeft al aan dat er heel wat te verdragen en te vergeven is.

De kerk wordt niet gevormd door perfecte mensen.

In het begin van Kolossenzen 3, waar het 2 weken geleden over
ging,

steekt Paulus heel hoog in: 'u bent met Christus uit de dood
opgewekt.'

Maar direct erachteraan zegt hij: 'streef dan ook naar wat
boven is.'

Het nieuwe leven, het goede leven, gaat blijkbaar niet
vanzelf.

dia 9 – samen met heel verschillende mensen

Ook in de gemeente van Kolosse niet.

Een jonge gemeente: ze kennen Jezus nog niet zo lang.

Ook elkaar kennen ze nog niet zo lang.

Ze hebben heel verschillende verhalen.
Succesvolle handelaars, mislukte slaven,
elitaire Grieken, simpele allochtonen,
wereldburgers en provincialen.
En de Joden, als aparte groep.
Al die groepen gingen niet met elkaar om, ze leefden langs
elkaar heen.
In de kerk horen ze opeens bij elkaar: ze worden als gemeente
aan elkaar verbonden.
Tegelijk nemen ze wel allemaal hun eigen manieren en ideeën
mee.

Zoals het ook bij ons gaat.
Nee, ik heb het niet over de kloof tussen Friezen, Groningers
en Hollanders.
Maar we zijn wel heel verschillend.
Hoogopgeleid of laagopgeleid, jong of oud,
gereformeerd degelijk of evangelisch blij.
Zulke verschillen maken het lastig om één te zijn.
Elkaar verdragen? Liever sluit je je voor hen af!
Zoek je mensen van 'je eigen soort', met dezelfde ideeën.

dia 10 – samen met mensen die fouten maken
Helemaal als ze dan ook nog fouten maken
en je teleurgesteld in hen raakt.
Dan hoeft het niet zo nodig meer.
Wat kunnen we elkaar lang dingen nadragen,
en elkaar afrekenen op de fouten die we hebben gemaakt.

Hoe ze daar in Kolosse precies mee omgingen, weet ik niet,
maar de makkelijkste manier om met al die moeilijkheden om te
gaan,
die moeilijkheden van mensen die tegenvallen,
is om dat 'samen' maar lekker te laten voor wat het is.
Je bouwt een muur om jezelf heen,
doet alles lekker op jouw manier.
Je bent er wel, maar wie je echt bent en wat je echt
bezighoudt,

dat verstop je maar.

2. Ga genadig met elkaar om

dia 11 – ga genadig met elkaar om

Dat mag dan de makkelijkste weg zijn,

het is niet de weg die Paulus wijst.

‘Verdraag en vergeef elkaar’: ga genadig met elkaar om.

Want als je met elkaar wilt blijven omgaan,

dan is er veel te verdragen en te vergeven.

dia 12 – verdragen: de ander links laten liggen?

Ik weet niet hoe die woorden op je overkomen,

maar voor mijn gevoel zit er een groot verschil tussen verdragen en vergeven.

Vergeven is iets heel groots, denk aan dat verhaal van Eric Lomax.

Vergeven is misschien wel de moeilijkste vorm van elkaar liefhebben.

Daarmee vergeleken stelt elkaar verdragen niet zoveel voor.

Of...

Dat hangt er nogal vanaf wat je met ‘verdragen’ bedoelt.

‘Verdraagzaamheid’ is in Nederland een belangrijke waarde.

Daar wordt mee bedoeld dat verschillen er mogen zijn,

dat je elkaar in je waarde laat,

respecteert dat anderen anders in het leven staan dan jij.

Dat is het dan ook wel zo ongeveer.

Met die ander hoef je niet zo veel:

je accepteert dat hij ook in Nederland woont,

en verder leef je je eigen leventje.

Ik kan me niet voorstellen dat Paulus zoiets bedoelt.

Dat je mensen die anders zijn dan jij, maar gewoon links moet laten liggen.

Bij de manier waarop wij kerk zijn, kan dat:

je bezoekt op zondag een of twee kerkdiensten,

schuift naast elkaar aan in de rijen,

maar hoeft niet iets met de andere mensen te hebben.

In Kolosse was dat volstrekt onmogelijk:
de kerk bestond uit huishgemeentes, je kwam in kleine groepen
aan huis samen.
Je moest het wel met elkaar doen.

dia 13 – verdragen: je openstellen voor elkaar
Verdraag elkaar: het is heel wat meer dan elkaar in je waarde
laten.

Elkaar verdragen is je voor elkaar openstellen.
Je accepteert dat iemand anders heel anders is dan jij,
dat je elkaar niet als vrienden uitgezocht zou hebben,
maar dat je toch een relatie met elkaar hebt.
Soms zal het dan op jouw manier gaan,
maar vaak ook op de manier van een ander.

dia 14 – vergeven: ook als je onrecht wordt aangedaan
Om de ander te verdragen, moet je iets van jezelf inleveren.
Je ideeën, je manieren, je voorkeuren.
Je geeft iets op voor de ander.
Daarmee staat verdragen helemaal niet zo ver van vergeven af:
vergeven is ook iets van jezelf inleveren: je rechten of je
gelijk.
Vergeven gaat verder waar verdragen moeilijk wordt:
als je onrecht wordt aangedaan.
Paulus zegt: vergeef elkaar dan.
Let op: Paulus zegt niet 'doe alsof er niets gebeurd is'.
Onder het motto 'we moeten elkaar vergeven'
is ook in de kerk heel wat onrecht verstopt.
Vergeven begint met dat het onrecht benoemd wordt:
'je hebt me pijn gedaan, misschien meer dan je zelf hebt
beseft,
maar ik vergeef je!'

Genadig met elkaar omgaan,
het is verder kijken dan iemands eigenaardigheden of fouten.
Paulus zegt: 'Christus is alles in allen'.
In Christus zijn we aan elkaar verbonden.
Dan zie je niet alleen hoe mensen tegenvallen,

maar zie je daarachter een mens die God heeft gemaakt.

3. God gaat genadig met jou om

dia 15 – God gaat genadig met jou om

Genadig met elkaar omgaan: dat is nogal wat.

Het gaat heel wat verder dan aardig en beleefd zijn.

Je moet er iets van jezelf voor opgeven.

Maar waarom zou je eigenlijk?

Waarom die moeilijke weg kiezen?

Paulus zegt: 'omdat de Heer u vergeven heeft'.

Het begint met dat God genadig met jou omgaat.

dia 16 – gelijkenis

Jezus heeft daar eens een verhaal over vertelt.

Als je wilt kun je het nog eens nalezen in Matteüs 18.

Het gaat over een man die de koning veel geld schuldig is, heel veel geld.

Zo veel dat hij het nooit van zijn leven zal kunnen afbetalen.

Maar de koning is genadig: hij scheldt de schuld kwijt.

Opgelucht gaat de man naar buiten.

Op straat zie hij een collega die eens geld van hem heeft geleend.

Gewoon, een normaal bedrag, wat vanzelf weer eens terugkomt.

Maar daar kan deze man niet op wachten:

hij laat zijn collega gevangen zetten tot hij zijn schulden heeft afbetaald.

Als de koning ervan hoort wordt hij woest:

'je hebt zo veel genade van mij gekregen,

hoe durf je dan zo ongenadig met een ander om te gaan?!'

dia 17 – God wil je accepteren en vergeven

Ook al voelt het misschien wel eens anders,

alles wat wij van een ander moeten verdragen

en alles wat wij elkaar moeten vergeven,

het valt in het niet bij wat God te verdragen en vergeven heeft.

Ja, soms is het heel moeilijk om iemand te vergeven,

daar wil ik niets vanaf doen,

maar dan nog kost het God nog veel meer
om genadig met ons om te gaan!

Om een of andere onbegrijpelijke reden ziet God iets moois in
je.

Hij heeft alle reden om zich van je terug te trekken,
om je te negeren en je al je fouten na te dragen.

Hij doet het niet: hij vindt je de moeite waard om je te
accepteren en te vergeven.

Ook al is hij totaal anders dan jij, hij stelt zich voor je
open.

Hij heeft zich helemaal aanpast, hij is zelfs mens geworden!
Dat is verdragen op de goddelijke manier!

En als je tegenvalt, trekt hij zich niet terug.

Hij blijft vergeven, zonder ophouden, zonder voorwaarden.

Hij wil met je verder, wat het hem ook kost.

Hij wil jou!

dia 18 – wie ben ik om ongenadig te zijn?

Voel je het?

Als je zoveel genade krijgt,

dan slaat de vraag 'waarom zou ik genadig zijn' nergens meer
op!

Ik ben niet allereerst iemand die genadig voor anderen moet
zijn,

ik ben iemand die genade nodig heeft, van God en ook van
mensen.

Ik wil niet afgerekend worden op de fouten die ik maak.

Ik wil geaccepteerd worden, met mijn eigenaardigheden en
ondanks mijn fouten.

Zonder genade zou ik nergens zijn.

God vindt je de moeite waard.

Voor hem ben je niet je fouten.

Jezus heeft ermee afgerekend, door op te staan uit de dood.

Zo genadig gaat God met jou om.

Wie ben jij dan om je ongenadig te gedragen?!

4. Genade geeft ruimte

dia 19 – genade geeft ruimte

Genadig met elkaar omgaan, het is niet makkelijk, maar als het gebeurt, geeft het ruimte.

dia 20 – genade maakt je open voor elkaar

Nog één keer Eric Lomax:

Na veel geworstel met zichzelf vergeeft hij zijn beul.

Het is een keerpunt in zijn leven.

De oorlog bepaalde nog altijd zijn hele leven.

Hij zat gevangen in de oorlog, ook al was die al 40 jaar voorbij.

Het waren 40 eenzame jaren, waar niemand echt dichtbij mocht komen.

40 Jaren zonder verbinding.

Na de vergeving gaat zijn leven open.

Hij raakt bevriend met zijn vroegere vijand.

Maar dat is nog niet alles: ook zijn vrouw krijgt hem nu pas echt te zien.

Voor Nagase geldt hetzelfde: hij zat nog gevangen in de oorlog.

Hij voelde zich schuldig, en zijn leven is nu anderen over de oorlog te vertellen.

Genade maakt dat ook zijn wereld open gaat.

Ik las deze week dat 40% van alle volwassen Nederlanders zich eenzaam voelt.

Dat zijn mensen die bijna nooit iemand spreken, maar net zo goed mensen die veel mensen om zich heen hebben, en toch het gevoel hebben dat ze er alleen voor staan.

Eenzaamheid is een enorm probleem.

Het zou wel eens te maken kunnen hebben met een ongenadige wereld.

Een wereld waar je aan jezelf genoeg hebt.

Een wereld zonder genade maakt je eenzaam.

dia 21 – de kerk: cultuur van genade

Laten we het als kerk anders doen.

Laat dit een plaats van genade zijn.
Een plaats waar iedereen wordt verdragen,
waar we open staan voor elkaar, ondanks al onze verschillen.
Een plaats waar je fouten mag maken,
waar we eerlijk zijn over wat fout is,
maar dan ook ruimhartig vergeven.
Een plaats waar we elkaar niet over het hoofd zien,
waar je er niet alleen voor hoeft te staan.
We hebben een cultuur van genade nodig:
dat je weet dat je er mag zijn, dat je weet dat je niet wordt
afgerekend op je fouten.
Een plek waar we elkaar verdragen en vergeven, elkaar omarmen
ondanks alles,
waar het veilig is en je open kunt bloeien.
Dan kun je laten zien wie je echt bent en wat voor jou echt
belangrijk is,
zonder dat je bang hoeft te zijn dat je erop wordt aangekeken.
Genade geeft ruimte, genade maakt je meer mens.
God ziet iets moois in je, ondanks alles, laten we dat ook in
elkaar zien!

dia 22 – wees een plek van genade!

Ik heb het steeds gehad over genadig met elkaar omgaan in de
kerk.

Dat is namelijk waar Paulus over schrijft.

Maar dat betekent natuurlijk niet dat je buiten de kerk gewoon
ongenadig kunt zijn.

Nee: zoals de kerk een veilige plek mag zijn,
zo mag ook jij in jouw omgeving een veilige plek zijn,
een plek van genade in een genadeloze wereld.

Geeft de genade van Jezus maar door:

aan wie vreemd is, aan wie fouten maakt, aan wie eenzaam is.

Want Gods genade kent geen grens!

Amen.